

prima instanță: D. Cristian

dosarul nr. 2ra-862/14

instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, Iu. Cotruță

## ÎNCHEIERE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Creciun Anna,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Creciun Anna împotriva lui Bîtcă Erimei, Bîtcă Ion, notarul public Profire Teodor, intervenienți accesorii Popa Maria și Oficiu Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Creciun Anna și menținută hotărîrea Judecătoriei Nisporeni din 23 iulie 2013,

### c o n s t a t ă

La 08 februarie 2013 Creciun Anna a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîtcă Erimei, Bîtcă Ion, notarul public Profire Teodor, intervenienți accesorii Popa Maria și Oficiu Cadastral Teritorial Nisporeni, cu privire la declararea nulității contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 07 august 1962 a fost înregistrată căsătoria părinților săi Bîtcă Erimei și Țopa Anastasia. În timpul căsniciei, aceștia au agonisit mai multe bunuri mobile și imobile, dintre care și casa de locuit din or. Nisporeni, str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 13, cu nr. cadastral 6001219028, dreptul de proprietate fiind indicat după tatăl său în baza certificatului cu nr. 3764 din 26 decembrie 1988 și în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. 6001219028 din 02 februarie 2004.

Din căsătorie părinții au avut trei copii, dînsa, fratele Ion și sora Maria. La data de 13 septembrie 2009 Bîtcă Anastasia a decedat, iar la 15 decembrie 2009 tatăl său i-a transmis în proprietate pîrîtului Bîtcă Ion întreaga casă, care constituie avere în devălmășie, dobînditorul fiind obligat să-i ofere întreținere pe viață transmițătorului.

Reclamanta a mai menționat că notarul nu a verificat actele și nu a așteptat momentul deschiderii succesiunii, care se consideră cel al decesului persoanei.

Consideră că deoarece nu a existat nici un testament, urmau a fi aplicate dispozițiile moștenirii legale.

După decesul mamei sale nimeni în afară de ea nu s-a adresat la notar pentru deschiderea succesiunii, iar tatăl său este proprietar doar la 1/2 cotă-parte din bunurile devălmășe, neavînd dreptul de a înstrăina bunul imobil dat în totalitate, deoarece ea după decesul mamei a intrat în posesia unei părți din patrimoniul succesoral. Dorind să primească o parte din casa de locuit, a aflat despre existența contractului contestat, prin contractul dat fiindu-i încălcat dreptul la moștenirea legală.

Prin hotărârea Judecătorei Nisporeni din 23 iulie 2013 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2013 a fost respins apelul declarat de Creciun Anna și menținută hotărârea primei instanțe.

La adoptarea soluției instanța de apel și prima instanță au constatat că la data de 07 august 1962 a fost înregistrată căsătoria între Bîtcă Erimei și Țopa Anastasia. În timpul căsătoriei aceștia au agonisit bunuri mobile și imobile, dintre care și casa de locuit din or. Nisporeni, str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 13, cu nr. cadastral 6001219028, iar dreptul de proprietate fiind înregistrat după Bîtcă Erimei în baza certificatului cu nr. 3764 din 26.12.1988 și în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. 6001219028 din 02 februarie 2004.

La 13 septembrie 2009 Bîtcă Anastasia a decedat, iar la 15 decembrie 2009 prin contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață nr. AA655658, Bîtcă Erimei i-a transmis lui Bîtcă Ion casa de locuit situată în or. Nisporeni pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu nr.13, nr. cadastral 6001219028, cu suprafața de 141,2 m. p. (1.2) construcție accesorie, suprafața totală a căreia este de 39,5 m.p. , cu dependență de poartă, gard, șopron, gard, gard, gard, șopron, fîntînă, șopron, gard, gard, inclusiv și lotul de teren de pe casă cu suprafața de 0,1238 ha, iar în schimbul imobilului transmis în proprietate, Bîtcă Ion s-a obligat să-i ofere întreținere pe viață lui Bîtcă Erimei.

Creciun Anna a depus cerere de chemare în judecată cu privire la anularea contractului de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață situată în or. Nisporeni pe str. Bogdan Petriceicu Hajdeu nr.13, nr. cadastral 6001219028 cu suprafața de 141,2 m. p.

Instanța de apel menționează faptul că conform art. 839 alin.(1) CC, în baza contractului de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață, o parte (beneficiarul întreținerii) se obligă să dea celeilalte părți (dobînditor) în proprietate un bun imobil sau mobil, iar dobînditorul se obligă să asigure beneficiarului

întreținere în natură - locuință, hrană, și ajutorul necesar pe timpul cât va trăi, precum și înmormântare.

Conform art. 844 alin.(1) Cod Civil, beneficiarul întreținerii este în drept să ceară rezoluțiunea contractului în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către dobânditor, iar potrivit al celuiiași articol dobânditorul poate cere rezoluțiunea contractului în cazul imposibilității executării obligațiilor contractuale în virtutea unor circumstanțe independente de voința lui.

În urma celor constatate și elucidate, instanța de apel reține că Creciun Anna nu este parte a contractului de donație și prin urmare, concluzia prime instanțe în această privință este întemeiată și legală, or, potrivit legislației în vigoare acordul apelantei la încheierea contractului respectiv nu este prevăzut.

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiată și legală concluzia primei instanțe în vederea respingerii argumentelor aduse de către reclamantă cu referire la nulitatea actului, or, potrivit art.217 alin.(1) CC, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual, pe când reclamanta, solicitând anularea contractului de donație a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață, a invocat un interes pe viitor.

Suplimentar, instanța de apel a reținut că conform circumstanțelor pricinii, apelanta își exprimă dezacordul cu contractul de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață încheiat între tatăl său și fratele, în contextul necesității atribuirii în beneficiul său a părții ce-i revine din averea mamei rămasă după decesul acesteia, însă prima instanță cât și instanța de apel a constatat cu certitudine că cerere privind partajul averii succesoriale, reclamanta nu a înaintat, or, Bîtcă Erimei, fiind unicul proprietar al bunului imobil litigios, este în drept să dispună de acesta după bunul său plac.

Mai mult ca atât, este de menționat că dreptul de proprietate a lui Bîtcă Ion asupra casei părintești, conform circumstanțelor pricinii, îi va reveni doar după decesul lui Bîtcă Erimei, iar contractul de întreținere pe viață avînd clauza de reziliere pe viitor în cazul în care nu vor fi executate obligațiile asumate de către dobânditor.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în cazul în care apelanta pretinde la partea ce-i revine din averea mamei sale, conform legislației în vigoare, aceasta nu este lipsită de dreptul să se adreseze cu acțiune privind partajarea patrimoniului succesoral sau recunoașterea dreptului la cotă parte din moștenire.

Instanța de apel a considerat întemeiată și legală concluzia primei instanțe și în vederea respingerii cerinței reclamantei cu privire la radierea informației din Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate a lui Bîtcă Ion asupra casei de locuit din or. Nisporeni, str. Bogdan Petriceicu Hajdeu 13, nr. cadastral 6001219028, cu suprafața de 141,2 m.,p, or, cerința respectivă fiind una subsecventă, cererii inițiale.

La data de 16 ianuarie 2014 Creciun Anna a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel și prima instanță au ignorat prevederile art. 1440, 1444, 1449 și 1500 Cod civil care prevăd dispoziții referitoare la succesiune. Astfel, invocă recurenta că în momentul de față este în imposibilitate de a-și stabili cota-parte din averea succesorală și de a intenta o acțiune privind partajarea patrimoniului succesoral, deoarece bunurile defunctei au fost înstrăinate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Creciun Anna nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lui, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel și prima instanță le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Creciun Anna ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e

Recursul declarat de Creciun Anna se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru